

3. Lyashenko, I. V. (2002). Zeleniy turizm kak ob'ekt predprinimatelskoy deyatel'nosti dlya malyykh form selskogo hozyaystva [Green tourism as an object of entrepreneurial activity for small forms of agriculture]. *Ekonomika i upravlenie*, 6, 29-31. [in Ukr.].
4. Romaniuk, I. A., Yarovyi, V. F. (2017). Sotsialno-ekonomichna efektyvnist funktsionuvannya pidpriemstv silskoho zelenoho turizmu ta haluzi turizmu zahalom [Socio-economic efficiency of the functioning of enterprises of agricultural green tourism and the field of tourism general]. *Visnyk Berdianskoho universytetu menedzhmentu i biznesu*, 4 (40), 53–58 [in Ukr.].
5. Marmul', L. O., Pinchuk, T. A. (2008). Orhanizatsiya ta rozvytok aharnoho turizmu v rehioni [Organization and development of agricultural tourism in the region]. Kherson, Aylant, 168 p. [in Ukr.].
6. Ignatenko, M. M., Runcheva N. V. (2017). Protsesy resursozabezpechennia spetsializatsii ta kontsentratsii vyrobnytstva v korporatyvnykh ahroformuvanniakh. [The processes of resourcing of specialization and concentration of production in corporate agricultural enterprises]. *Ekonomika ta derzhava*, 1, 10-14. [in Ukr.].
7. Zakon Ukrainy «Pro turizm» [Law of Ukraine «Pro Tours»]. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z950324.html [in Ukr.].
8. Marmul', L. O., Usachenko, L. M., Nediukha, M. P. & Nezvyschuk-Kohut, T. S. (2014). Udoskonalennia upravlinnia diial'nistiu turystychnykh pidpriemstv [Improvement of management of tourism enterprises], Kherson: Hrin' D. S., Ltd. 190 p. [in Ukr.].
9. Penkovsky, V. S. (2017). Formuvannia ta rozvytok hospodarstv silskoho zelenoho turizmu [Formation and development of farms and rural green tourism] avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : 08.00.04 ; Poltav. derzh. ahrar. akad. Poltava, 20 p. [in Ukr.].

ДАНИ ПРО АВТОРІВ

Пеньковський Валентин Сергійович, кандидат економічних наук, викладач кафедри професійної освіти, ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»,
e-mail: psvalentyn@gmail.com

Кучеренко Микола Анатолійович, старший викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування, ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»,
e-mail: mak24.75@meta.ua
orcid.org/0000-0002-7840-0755

ДАНИЕ ОБ АВТОРАХ

Пеньковский Валентин Сергеевич, кандидат экономических наук, преподаватель кафедры профессионального образования, ГБУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды»,
e-mail: psvalentyn@gmail.com

Кучеренко Николай Анатольевич, старший преподаватель кафедры финансов, учета и налогообложения, ГБУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды»,
e-mail: mak24.75@meta.ua

DATA ABOUT THE AUTHORS

Penkovsky Valentyn, PhD, Lecturer of the Department of Vocational Education, Pereiaslav-Khmelnitskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University,
e-mail: psvalentyn@gmail.com

Kucherenko Mykola, Senior Lecturer of the Department of Finance, Accounting and Taxation, Pereiaslav-Khmelnitskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University,
e-mail: mak24.75@meta.ua

УДК 351:82

<https://doi.org/10.31470/2306-546X-2020-44-30-35>

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ТА РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ

Плевако Я. А.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні й практичні аспекти здійснення державної підтримки та регулювання розвитку підприємств сільського зеленого туризму.

Метою роботи є обґрунтування напрямів, механізмів та інструментів державної підтримки й регулювання розвитку підприємств сільського зеленого туризму на перспективу.

Методологічною основою статті стали як загальнонаукові, так і спеціальні методи наукового пізнання. Були використані методи: історичний, діалектичний, системно-структурного аналізу і синтезу, статистико-економічні, SWOT-аналізу, групувань, проблемно-цільовий підхід.

Результати роботи. У статті висвітлені проблеми, чинники та перспективи здійснення державної підтримки й регулювання розвитку підприємств сільського зеленого туризму. Визначені умови, ресурси, механізми та інструменти державної підтримки й регулювання. Обґрунтовані джерела їх поширення і зростання. Запропоновані форми моніторингу, звітності та обліку. Визначені функції з метою удосконалення державної підтримки, регулювання та управління розвитком підприємств сільського зеленого туризму на перспективу.

Галузь застосування результатів. Матеріали, результати й висновки статті можуть бути використані у діяльності сільських територіальних громад, органів місцевого самоврядування, підприємств й агроосель, закладів вищої освіти відповідної спеціалізації та факультетів економіки й менеджменту.

Висновки. Сільський зелений туризм – це відносно новий вид діяльності на селі. Він є корисним як для відпочиваючих, так і для господарів – сільських жителів, підприємців, сільських громад, регіонів і держави в цілому. Його підприємства й агрооселі сприяють розвитку багатьох пов'язаних з ними підприємств інших галузей економіки; збереженню національної духовності, популяризації української культури; поширенню знань та інформації про історичні, природні, етнографічні особливості країни. Це заслуговує на всяку підтримку з боку держави, громадських організацій, великого агробізнесу, сільських територіальних громад.

Ключові слова: державна підтримка, сільський зелений туризм, суб'єкти, підприємства, агрооселі, розвиток, регулювання, удосконалення, управління.

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ПОДДЕРЖКА И РЕГУЛИРОВАНИЕ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ СЕЛЬСКОГО ЗЕЛЕННОГО ТУРИЗМА

Плевако Я. А.

Предметом исследования являются теоретические, методические и практические аспекты осуществления государственной поддержки и регулирования развития предприятий сельского зеленого туризма.

Целью работы является обоснование направлений, механизмов и инструментов государственной поддержки и регулирования развития предприятий сельского зеленого туризма на перспективу.

Методологической основой статьи стали как общенаучные, так и специальные методы научного познания. Были использованы методы: исторический, диалектический, системно-структурного анализа и синтеза, статистико-экономические, SWOT-анализа, группировок, проблемно-целевой подход.

Результаты работы. В статье освещены проблемы, факторы и перспективы осуществления государственной поддержки и регулирования развития предприятий сельского зеленого туризма. Определены условия, ресурсы, механизмы и инструменты государственной поддержки и регулирования. Обоснованные источники их распространения и роста. Предложенные формы мониторинга, отчетности и учета. Определены функции с целью совершенствования государственной поддержки, регулирования и управления развитием предприятий сельского зеленого туризма на перспективу.

Область применения результатов. Материалы, результаты и выводы статьи могут быть использованы в деятельности сельских территориальных общин, органов местного самоуправления, предприятий и агроусадеб, высших учебных заведений соответствующей специализации и факультетов экономики и менеджмента.

Выводы. Сельский зеленый туризм – это относительно новый вид деятельности на селе. Он полезен как для отдыхающих, так и для хозяев – сельских жителей, предпринимателей, сельских общин, регионов и государства в целом. Его предприятия и агроусады способствуют развитию многих связанных с ними предприятий других отраслей экономики; сохранению национальной духовности, популяризации украинской культуры; распространению знаний и информации об исторических, природных, этнографических особенностях страны. Это заслуживает всяческой поддержки со стороны государства, общественных организаций, крупного агробізнеса, сельских территориальных общин.

Ключевые слова: государственная поддержка, сельский зеленый туризм, субъекты, предприятия, агроусады, развитие, регулирование, совершенствование, управление.

STATE SUPPORT AND REGULATION OF RURAL GREEN TOURISM ENTERPRISES DEVELOPMENT

Plevako Yaroslav

The subject of the research is theoretical, methodical and practical aspects of state support and regulation of rural green tourism enterprises development.

The purpose of the work is to substantiate the directions, mechanisms and instruments of state support and regulation of the development of rural green tourism enterprises for the future.

The methodological basis of the article was both general scientific and special methods of scientific knowledge. Methods were used: historical, dialectical, system-structural analysis and synthesis, statistical-economic, SWOT-analysis, grouping, problem-targeted approach.

Results of work. The article highlights the problems, factors and prospects of state support and regulation of rural green tourism enterprises development. The conditions, resources, mechanisms and instruments of state support and regulation are identified. Reasonable sources of their spread and growth. Forms of monitoring, reporting and accounting are proposed. Functions have been defined to improve state support, regulation and management of rural green tourism enterprises development in the future.

The field of application of results. The materials, results and conclusions of the article can be used in the activities of rural territorial communities, local self-government bodies, enterprises and agro-villages, higher education institutions of relevant specialization and faculties of economics and management.

Conclusions. Rural green tourism is a relatively new type of rural activity. It is useful for both holidaymakers and owners – rural residents, entrepreneurs, rural communities, regions and the state as a whole. Its businesses and agro-settlements contribute to the development of many related businesses in other industries; preservation of national spirituality, popularization of Ukrainian culture; dissemination of knowledge and information about the historical, natural, ethnographic features of the country. It deserves all the support from the state, public organizations, large agribusiness, rural territorial communities.

Key words: state support, rural green tourism, subjects, enterprises, agro-settlements, development, regulation, improvement, management.

JEL Classification: L83, O13, Q10, R58

Постановка проблеми. Перспективним проявом підприємницької ініціативи в сільській місцевості є сільський зелений туризм. Сільський зелений туризм – це діяльність сільського населення, що пов'язана із сільським середовищем, сільським будинком і заняттям. У центрі уваги знаходяться природа і людина. Сільський туризм не має шкідливого впливу на навколишнє середовище, на відміну від масового, і у той же час робить істотний внесок у регіональний розвиток. Він дозволяє використовувати існуючий житловий фонд і не вимагає значних інвестиційних витрат.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз управління організаціями, суб'єктами та об'єктами сільського зеленого туризму подано в працях В. П. Васильєва, Л. М. Забуранної, М. М. Ігнатенка, Л. О. Мармуть, О. А. Марченко, І. А. Романюк, В. С. Пеньковського, О. А. Сарапіної, В. Ф. Ярового. Однак у названих роботах розглянуто управління, в основному, на рівні менеджменту підприємств, з боку місцевих і районних організацій та власників сільських агроосель. Його здійснення на державному рівні, державне регулювання та підтримка на державному рівні потребують подальших досліджень.

Мета статті – обґрунтування напрямів, механізмів та інструментів державної підтримки й регулювання розвитку підприємств сільського зеленого туризму на перспективу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вітчизняні та зарубіжні дослідження, практичний досвід показують, що прискорений розвиток підприємств і агроосель сільського зеленого туризму може відігравати роль каталізатора структурної перебудови сільської економіки, забезпечувати, на думку М. Ігнатенка, І. Романюк, демографічну стабільність і вирішувати соціально-економічні проблеми в сільській місцевості [1, 2]. У сільських регіонах країни спостерігається різке зменшення кількості населення, зменшення зайнятості й масові міграції працездатного населення у міста й за кордон. З іншої сторони, диджиталізація всіх видів діяльності об'єктивно призводить до зменшення зайнятості й вивільнення трудових ресурсів.

Тому стратегічно важливим завданням впродовж короткого проміжку часу є подолання відставання в цій сфері й реалізація наявного великого туристичного ресурсного потенціалу шляхом проведення вираженої політики державної підтримки й регулювання туристичної діяльності на селі. Для цього необхідне створення ефективної моделі підтримки, регулювання управління розвитком підприємств і агроосель сільського зеленого туризму.

У сучасних умовах сільський зелений туризм як в Україні, так і в інших країнах, має багаторівневу структуру організації та регулювання. Його розвивають на національному, регіональному й місцевому рівнях. На думку Л. Мармуть, вплив на розвиток підприємств сільського зеленого туризму також здійснюють професійні асоціації та об'єднання, громадські організації та фундації [3, с. 65]. Співвідношення між державним і недержавним регулюванням неоднакове й змінюється під впливом політичних, соціально-економічних, психологічних, демографічних та інших чинників.

Довгостроковий вплив підприємств сільського зеленого туризму на розвиток економіки окремих регіонів, сільських територій їх розміщення проявляється в мультиплікативному ефекті. Залучення інвестицій для розвитку інфраструктури сільського зеленого туризму сприяє розвитку сполучених галузей: будівництва, сільського господарства, легкої й харчової промисловості, транспорту, готельно-ресторанного господарства, народних промислів тощо.

Це створює нові засади для збільшення зайнятості населення, підвищення рівня його добробуту, відродження і збереження сільських територій. Важливість розвитку підприємств сільського зеленого туризму для національної й регіональної економіки визначає його державна підтримка та регулювання. Тому на цих рівнях необхідно усунути низку проблем, що помітно стримують розвиток цього виду діяльності.

Сільський зелений туризм є новою формою підприємницької діяльності для села. Його можна віднести до сфери малого підприємництва, яке формує ринкове середовище й диверсифікацію економіки сільського

господарства. Розвиток підприємств галузі сприяє створенню нових робочих місць на селі, впровадженню досягнень науково-технічного прогресу у малі форми сільськогосподарського виробництва, є важливим джерелом формування місцевих бюджетів й бюджетів селянських родин. Вони, в свою чергу, стають буферною зоною, яка знижує ризики руйнування ресурсного потенціалу великотоварного аграрного виробництва.

Мале підприємництво – це будь-яка самостійна, систематична, поступальна ініціативна діяльність (виробнича, комерційна, фінансова, страхова) підприємства та громадян, яка проводиться на власний ризик, з метою реалізації економічних інтересів. У ній зайнято до 50 працівників і обсяг виручки від реалізації продукції за рік складає до 10 млн. грн. Основними функціями малого підприємництва є: формування конкурентного середовища; оперативне реагування на зміни кон'юнктури ринку; розширення сфери застосування в аграрному секторі інновацій; створення робочих місць; формування середнього класу на селі.

Сільський зелений туризм можна вважати підприємництвом, оскільки власники агроосель створюють додаткові робочі місця, цим самим зменшуючи безробіття на селі (для прикладу, одне ліжко-місце забезпечує роботою, у середньому, 6-7 місцевих жителів). Вони надають послуги, пов'язані з проживанням і харчуванням, а також атракції, пов'язані зі звичайним побутом сільського жителя (випіканням хліба, рибальством, вечереми при вогнищі, участю у польових і садових роботах та святкуваннях) за певну плату, що і є прибутком для власників даної агрооселі або малого сільського туристичного підприємства.

Сільський зелений туризм – це специфічна форма відпочинку в приватних господарствах сільської місцевості з використанням майна та трудових ресурсів особистого селянського, підсобного або фермерського господарства, природно-рекреаційних особливостей місцевості та культурної, історичної та етнографічної спадщини сільських територій [4, с. 156]. Даний вид туризму передбачає перебування туристів у власному житловому будинку сільського господаря, окремому (гостьовому) будинку або на території особистого селянського чи фермерського господарства.

Практично в усіх країнах для малих підприємств сільського зеленого туризму встановлено певні пільги й надається державна підтримка. Без ефективної підтримки держави малі підприємства сільського зеленого туризму не зможуть існувати, розвиватися й зміцнювати свої позиції на ринку, що формується. Вони не зможуть протистояти монопольному положенню постачальників ресурсів і супутніх послуг, а також посередників, що встановлюють повний контроль над ринком, цінами, якістю продукції чи послуг, їх безпеки часто без належного врахування потреб споживачів.

На сьогодні господарі сільських садиб спираються на Закон «Про особисте селянське господарство» (№ 742-IV від 15.05.2003) [5], згідно з яким сільський господар, який не є суб'єктом підприємницької діяльності, має право надавати послуги у сфері сільського зеленого туризму з використанням майна особистого селянського господарства. Положення цього закону не розкривають повний спектр обов'язків саме в галузі сільського зеленого туризму, що стримує розвиток цієї сфери. Тому для пріоритетного розвитку сільського зеленого туризму необхідно мати та виконувати Закон «Про сільський зелений туризм» [6].

Такий підхід необхідний, адже туристична діяльність у сфері сільського зеленого туризму відрізняється від туристичної діяльності в цілому. Так, суб'єктами надання цих послуг на селі є не професіонали, а власники особистих і фермерських господарств, які спираються на місцеві ресурси. Положення цього закону повинні визначати загальні правові, організаційні та соціально-економічні принципи реалізації державної політики України в цій сфері та сприяти залученню сільського населення до цього виду бізнесу.

Дотепер здійснювалися лише спроби в правовому й організаційному забезпеченні процесів формування малого господарювання на селі. Системи стимулювання утворення малих господарств практично не існує, як немає й господарського механізму їх підтримки та обліку. Єдиними інформаційними даними про функціонування підприємств сільського зеленого туризму в сільській місцевості є форми звітності за туристичним збором, але лише в тих випадках, коли приватна агрооселя зареєстрована як приватне підприємство або як міні-готель. Тому в управліннях статистики доцільно включити прийом даних за альтернативними видами туризму, куди й буде надходити вся інформація про його види.

Успішний розвиток малого підприємництва істотно залежить від того політико-економічного середовища, у якому воно здійснює свою діяльність. Однак не менш значними чинниками або ризиками, що супроводжують певне соціально-економічне середовище, є бюрократія, корупція, криміногенна ситуація, рейдерство, тіньова економіка. Вони ускладнюють або навіть зводять нанівець дії підприємців.

Реальна загроза заподіяння шкоди (збитку) суб'єктам господарювання на місце першочергових ставить завдання забезпечення соціально-економічної безпеки. Багато питань підприємницької діяльності регулюються й забезпечуються цивільним, адміністративним, кримінальним та іншими видами законодавства [7, с. 98]. Однак, як свідчить практика, вирішити всі проблеми, пов'язані із убезпеченням господарювання, неможливо за допомогою тільки правового регулювання.

У новому конкурентному середовищі (особливо в умовах збільшеної корумпованості фіскально-контролюючих функцій державних органів) виникає маса проблем, пов'язаних із убезпеченням не тільки фізичних і юридичних осіб, їхньої майнової власності, але й підприємницької (комерційної) інформації як виду інтелектуальної власності. Для захисту підприємницьких інформаційних потоків від різного роду зазіхань та ризиків застосовують як правові, так і спеціальні заходи, а в необхідних випадках здійснюється їх комплексне їх застосування.

Сукупність відомостей, що циркулюють у підприємницькій туристичній діяльності на селі, з метою їх з'ясування, можна умовно згрупувати за напрямками:

- підприємницька (комерційна) інформаційна система (відомості про стан економічної системи, фактори, що позитивно або негативно впливають на сферу господарювання і комерції, у яких діє підприємець);
- правова інформаційна система (відомості про чинне законодавство, що регулює й охороняє діяльність підприємств сільського зеленого туризму);
- спеціально-оперативна інформаційна система (відомості про способи й засоби убезпечення підприємницької інформації від доступу третіх осіб).

Вживання спеціальних заходів, спрямованих на захист інтелектуальної власності, залежить, насамперед, від власника (власників) інформації. У свою чергу, може виникнути питання про необхідність забезпечення зовнішньої й внутрішньої безпеки структурних форм малого підприємництва. Сільський зелений туризм має свої особливості, серед яких найважливішими є: охорона довкілля; соціальна справедливість; демократія; естетична гармонія. Позитивний вплив на розвиток підприємств сільського зеленого туризму в Україні мають наступні чинники: ріст попиту на відпочинок у сільській місцевості; унікальна історико-етнографічна спадщина українських сіл; багаті рекреаційно-туристичні ресурси; екологічна чистота сільської місцевості. Також це наявність вільних трудових ресурсів для обслуговування туристів; традиційна гостинність господарів та доступна ціна за відпочинок; можливість надання комплексу додаткових послуг з екскурсій, риболовлі, збирання ягід і грибів, катання на конях тощо [8, с. 9].

Розвиток сільського зеленого туризму в Україні стає можливим за рахунок наявності наступних чинників: безцінної природної та історичної спадщини; 15 унікальних природних заповідників. Це і сприятливий клімат, який відрізняється від клімату багатьох країн світу; самобутність етнічної спадщини; понад 4 млн. осіб незайнятого або частково зайнятого в сільському господарстві населення. Крім того, понад 6,4 млн. житлових будинків потенційно можуть бути використані для сільського туризму. 2/3 сільськогосподарської продукції виробляється в особистих селянських господарствах і є проблемами з її збутом тощо.

Основні проблемами, що стоять на шляху розвитку підприємств і агроосель сільського зеленого туризму в Україні, є: недосконалість нормативно-правового забезпечення розвитку підприємств сільського зеленого туризму; відсутність дієвого механізму раціонального та екологічно-збалансованого використання природного та історико-культурного потенціалу для потреб туризму на селі; відсутність маркетингових стратегій у сфері сільського зеленого туризму; низький рівень кадрового забезпечення щодо туристичної діяльності на селі [9, с. 102].

Стратегічною ж метою розвитку підприємств і агроосель сільського зеленого туризму у країні повинно стати: створення конкурентоспроможного національного продукту не тільки для внутрішнього ринку, а і світового, який здатний задовольнити потреби вибагливого споживача. Необхідно значно розширити номенклатуру послуг внутрішнього туристичного ринку. При цьому забезпечення комплексного розвитку туристичних територій та центрів доцільно з урахуванням соціально-економічних інтересів їх населення; державно-приватного партнерства з підприємствами інших галузей та бізнесів, насамперед, агробізнесу; соціальної відповідальності.

Висновки. Сільський зелений туризм – це відносно новий вид діяльності на селі. Він є корисним як для відпочиваючих, так і для господарів – сільських жителів, підприємців, сільських громад, регіонів і держави в цілому. Його підприємства й агрооселі сприяють розвитку багатьох пов'язаних з ними підприємств інших галузей економіки; збереженню національної духовності, популяризації української культури; поширенню знань та інформації про історичні, природні, етнографічні особливості країни. Це заслуговує на всяку підтримку з боку держави, громадських організацій, великого агробізнесу, сільських територіальних громад.

У перспективі для забезпечення державної підтримки й регулювання розвитку підприємств і агроосель сільського зеленого туризму в Україні та ефективного управління ним вбачається доцільним: удосконалити нормативно-правову базу сільської туристичної діяльності на державному, регіональному та місцевому рівнях; постійно проводити моніторинг якісних та кількісних показників функціонування підприємств і агроосель сільського зеленого туризму та вивчення динаміки ринку послуг сільського зеленого туризму й конкуренції на ньому. Необхідно створити інфраструктуру фінансово-кредитної підтримки розвитку суб'єктів господарювання сільського зеленого туризму. Мова йде також і про розробку та вдосконалення програм державно-приватного партнерства й соціальної відповідальності у цьому напрямі.

Список використаних джерел

1. Ігнатенко М. М. Планування і прогнозування соціальної відповідальності суб'єктів господарювання аграрної сфери економіки. *Агросвіт: наук. жур.* 2015. № 17. С. 31-37.
2. Романюк І. А. Системно-структурні дефініції категорій у галузі сільського зеленого туризму: узагальнення та використання. *Науковий вісник ХДУ. Серія «Економічні науки».* Херсон: Гельветика, 2015. Вип. 15. Ч. 3. С. 29-31.
3. Мармуль Л. О., Коваленко І. В. Державне регулювання інвестиційної діяльності переробних підприємств агропромислового комплексу. *Економіка АПК.* 2008. №12. С. 62-69.
4. Пітюлич М. М., Михайлюк І. І. Особливості функціонування сільського туризму в Україні та досвід європейських країн. *Науковий вісник Ужгородського університету.* 2011. Серія «Економіка». Спецвип. 33. Ч. 3. С. 154-158.
5. Закон України «Про особисте сільське господарство» № 3108-IV від 17.11.2005 та зміни від 25.12.2008 № 799-VI. URL: http://www.tourlib.net/zakon/pro_selgosp.htm

6. Закон України «Про сільський зелений туризм». URL: http://derazhnia-rda.gov.ua/docum/2012/zakon_ukrajini_pro_silskij_turizum.pdf
7. Горішевський П. В., Васильєв В. П., Зінко Ю. В. Сільський зелений туризм: організація гостинності на селі: підручник. Івано-Франківськ : Місто-Н, 2008. 158 с.
8. Марченко О. А. Кадровий менеджмент та мотивація персоналу працівників туристичних підприємств. Агросвіт: наук. жур. 2016. № 11. С. 7-11.
9. Grynychuk Ju., Romaniuk I. Development of rural green tourism in the regions of Ukraine on the basis of European integration. *Baltic Journal of Economic Studies*. Vol. 4, No. 4. Riga: Publishing House «Baltija Publishing», 2018. С. 100-105.

References

1. Ihnatenko, M. M. (2015). *Planuvannya i prohnozuvannya sotsial'noyi vidpovidal'nosti sub"yektiv hospodaryuvannya ahraryoi sfery ekonomiky* [Planning and forecasting the social responsibility of economic entities in the agricultural sector]. *Ahrosvit*, 17, 31-37 [in Ukr.].
2. Romaniuk, I. A. (2015). *Systemno-strukturni definitsiyi katehoriy u haluzi sil's'koho zelenoho turyzmu: uzahal'nennya ta vykorystannya* [System-structural definitions of categories in rural green tourism: generalization and use]. *Naukovyy visnyk KHDU. Seriya «Ekonomichni nauky», Hel'vetyka*, 15(3), 29-31 [in Ukr.].
3. Marmul', L. O. & Kovalenko, I. V. (2008). *Derzhavne rehulyuvannya investytsiynoyi diyal'nosti pererobnykh pidpryyemstv ahropromyslovoho kompleksu* [State regulation of investment activity of agro-industrial complex processing enterprises]. *Ekonomika APK.*, 12, 62-69 [in Ukr.].
4. Pityulych, M. M. & Mykhaylyuk, I. I. (2011). *Osoblyvosti funktsionuvannya sil's'koho turyzmu v Ukrayini ta dosvid yevropeys'kykh krayin* [Features of functioning of rural tourism in Ukraine and experience of European countries]. *Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho universytetu. Seriya «Ekonomika»*, 33(3), 154-158 [in Ukr.].
5. *Zakon Ukrayiny «Pro osobyste sil's'ke hospodarstvo»* [Law of Ukraine «On Personal Agriculture»] № 3108-IV vid 17.11.2005 ta zminy vid 25.12.2008 № 799-VI. URL: http://www.tourlib.net/zakon/pro_selgosp.htm
6. *Zakon Ukrayiny «Pro sil's'kyy zelenyy turyzm»* [Law of Ukraine «On Rural Green Tourism»]. URL: http://derazhnia-rda.gov.ua/docum/2012/zakon_ukrajini_pro_silskij_turizum.pdf
7. Horishevs'kyi, P. V., Vasylyev, V. P. & Zin'ko, Yu. V. (2008). *Sil's'kyy zelenyy turyzm: orhanizatsiya hostynnosti na seli* [Rural green tourism: organization of hospitality in the countryside]. *Ivano-Frankivs'k : Misto-N* [in Ukr.].
8. Marchenko, O. A. (2016). *Kadrovyy menedzhment ta motyvatsiya personalu pratsivnykiv turystychnykh pidpryyemstv* [Personnel management and staff motivation of employees of tourism enterprises]. *Ahrosvit*, 11, 7-11 [in Ukr.].
9. Grynychuk, Ju. & Romaniuk, I. (2018). *Development of rural green tourism in the regions of Ukraine on the basis of European integration*. *Baltic Journal of Economic Studies*, 4(4), 100-105 [in Eng.].

ДАНИ ПРО АВТОРА

Плевако Ярослав Анатолійович, аспірант
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»
e-mail: ekonomika2013@ukr.net

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Плевако Ярослав Анатольевич, аспирант
ГБУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды»
e-mail: ekonomika2013@ukr.net

DATA ABOUT THE AUTHOR

Plevako Yaroslav, postgraduate
Pereiaslav-Khmelnitsky Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University
e-mail: ekonomika2013@ukr.net

УДК 658,15: 334

<https://doi.org/10.31470/2306-546X-2020-44-35-41>

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГО КЛУБУ ТА ЇХ МІСЦЕ В СИСТЕМІ КОНТРОЛІНГУ

Жучінський О. Ю.

Предметом дослідження є теоретичні й практичні аспекти визначення фінансово-економічних результатів діяльності культурно-мистецького закладу.

Метою роботи є визначення фінансово-економічних результатів діяльності культурно-мистецького закладу та встановлення їх позитивної динаміки внаслідок впровадження інструментів контролінгу в системне управління його розвитком.